

Més enllà de les vies del tren

Jordi Sedó

Lingüista i escriptor
www.escriptors.cat/autors/
jordisedo

Era esperable que la protesta del proppassat dia 7, en general, no satisfés les expectatives. Sobretot la de la tarda, en què l'assistència va ser més aviat migrada. Coincideixo amb la majoria d'analistes que he sentit i llegit que no és ben bé que la gent no s'hi sentís interpel·lada, sinó que la falta de participació va ser més aviat una conseqüència del desencís i la desesperança dels usuaris del tren, que veuen que és impossible que això s'arregli a curt termini o, simplement, que s'arregli algun dia.

Fins i tot si, amb molt bona fe, es vol creure que els governs espanyol i català, juntament amb Renfe i Adif, estan disposats a fer tot el possible per a superar la crisi, que ja seria molt creure, la gent sap que una deixadesa i una desinversió com les que pateix Rodalies, acumulades any rere any, produeixen un desgavell que, com el que patim ara, no es pot arreglar d'avui per demà ni tan sols amb la millor de les voluntats. Per això, la gent està desesperada i fins diria que resignada a tenir uns ferrocarrils amb característiques dels d'un país en vies de desenvolupament, més que no pas dels d'un país de la Unió Europea.

És cert que la manifestació del matí va tenir una assistència més nombrosa que la de la tarda. I, si ho pensem bé, és lògic que fos així. A la tarda, només es manifestava un malestar i s'expressava una exigència en el buit. Era un dir prou davant d'un mur impenetrable, inamovible al llarg de tants anys. Un mur davant del qual hem anat topant sempre sense que cedís ni un sol mil·límetre. En canvi, al matí, l'exigència d'independència vertebrava del tot la demanda. S'interpel·lava clarament l'Estat espanyol, a qui s'exigia que, si durant tots aquests anys, amb tota seguretat de manera deliberada, no ha estat capaç de dotar Catalunya d'uns trens amb cara i ulls, almenys no posi entrebancs a l'emanipació del país per tal que ens puguem alliberar de tan gran inoperància. Per tant, feia una picada d'ullet a un sentiment que d'ençà de la desfeta de 2017 no ha fet més que anar cap avall. Una tímida guspira de mirar de recuperar aquella il·lusió i aquella força que ens va convocar a tanta gent.

I aquí, hi ha un punt que em sembla molt interessant de remarcar. Quan l'Estat espanyol maltracta Catalunya, no tan sols amb la manca d'inversió en

GRISelda ESCRIGAS

Quan l'Estat maltracta Catalunya no discrimina entre catalans de pedra picada, nascuts a Catalunya i persones vingudes de fora

Si ens conformem a fer-ho entendre tan sols als catalans de tota la vida, com que cada vegada en quedem menys, el país no tindrà prou força

trens, sinó en tots els altres àmbits, en creació d'infraestructures de qualsevol tipus; quan de les quantitats pressupostades d'un exercici anual només se n'executa, any rere any, una mínima part; quan la nostra comunitat autònoma és de les primeres a aportar a l'Estat i de les darreres a rebre; quan es

posen entrebancs a la promoció de la llengua catalana i s'impedeix així que la gent que ha vingut de fora s'integri de manera completa; quan, tal com reconeixien el 2016, vantant-se'n en conversa telefònica enregistrada, l'exministre Fernández Díaz i el Cap de l'Oficina Antifrau Daniel de Alfonso, s'asfixia el nostre sistema sanitari, és quan es veu clarament que aquest Estat no discrimina entre catalans de pedra picada, nascuts a Catalunya i persones vingudes de fora. Ens maltracta a tots per igual. Quan Espanya ens roba, ens roba a tots plegats. I encara més a les classes treballadores, que no poden pagar-se alternatives privades que ofereixin els serveis deficitaris que l'Estat no ha vetllat per a proporcionar de manera eficient.

Per això els partits catalans, si volen, de debò, ajudar les persones que viuen a Catalunya haurien de mirar de fer entendre a la població, l'autòctona i la immigrada, sigui de dins o de fora de l'Estat, que la demanda d'independència no és tan sols una exigència identitària, sinó que és l'única possibilitat que tenim de subsistir com a país. Com a comunitat, si voleu, per si hi ha qui això de dir-ne país ho troba excessiu.

Perquè què ens aporta, en realitat, aquest Estat? Sempre ens voldrà imposar un bilingüisme que serà obligatori només per als catalanoparlants, no vetllarà mai per la igualtat entre les dues llengües oficials perquè procurarà, en tot moment, que la castellana estigui per damunt de la catalana, sempre haurem de suportar unes quotes de solidaritat absolutament abusives, mai no podrem gestionar del tot les nostres coses –i quan dic “nostres” vull dir les de tots els que vivim a Catalunya, hi hàgim nascut o no hi hàgim nascut–, mai permetran que ens relacionem directament amb altres països per prendre decisions polítiques i la nostra veu –la de tots plegats, recordo–, que s'haurà de diluir en la de la gran massa demogràfica espanyola representarà una part ben poc influent en qualsevol decisió que vulguem prendre i, tal com semblen anar les coses, sempre ens veurem governats, des de Madrid, per partits que aquí no han guanyat unes eleccions mai de la vida: PSOE, PP i qui sap si en un futur no gaire llunyà, Vox. Què coi ens aporta Espanya?

Deixem, per tant, de pensar que la independència és només cosa de gent catalana de soca-rel. La independència és una demanda per a sortir al pas de l'espoli, del sotmetiment econòmic i cultural del nostre país i, per tant, de totes les persones que hi viuen. I els partits independentistes haurien d'afanyar-se a fer-ho entendre als ciutadans, entre altres coses, perquè si ens conformem a fer-ho entendre tan sols als catalans de tota la vida, com que cada vegada en quedem menys, el país no tindrà prou força per a demanar el que realment necessita.

Per això, el dia 7 al matí, la demanda d'independència va poder actuar com a eix vertebrador d'una protesta que no s'aturava a les vies del tren, sinó que anava molt més enllà perquè s'emmarcava en un objectiu de molt més ampli abast.

Morir per viure

Josep Ballbè i Urriit

Articlista
josepballbeurrit@gmail.com

De ben petit, a l'escola em van presentar el fet de la mort com quelcom tenebrós. Una visió que vaig anar revertint, amb el pas dels anys. Sobretot amb l'ajuda de llegir les obres d'en Miquel Martí Pol. De forma preferent el seu impressionant *Llibre d'absències*, que em va seduir.

Per sort, el pas dels anys ha comportat certa evolució en la forma de “mostrar” la mort als infants. Resta, però, molt de camí per recórrer. Puc entendre –fins a cert punt– que, en morir un avi, sovint s'impedeix als nets més menuts anar-lo a veure (al tanatori). Se'ls diu que “se n'ha anat” i ja està. Si un d'ells pregunta “on”, ens inventem la resposta “al

Què pretenc? No res més que meditar a l'entorn del títol de l'article. Al cap i a la fi, la mort no deixa d'ésser una etapa més de la pròpia vida.

cel”. Quan, no restant convençut, prega algun aclariment addicional, tibem de tòpics prou recurrents. Potser, fins i tot, amb aquella cara de tristor que ens interroga, els assenyalen un estel perdut al firmament d'un capvespre qualsevol. Una manera còmoda i fugissera per desempallegar-nos-en del tot.

Què pretenc amb aquesta reflexió? No res més que meditar a l'entorn del títol d'aquest article. Al cap i a la fi, la mort no deixa d'ésser una etapa més de la pròpia vida. D'acord amb una cita de n'Ing-

mar Bergman, “envellir és igual que pujar una gran muntanya. Mentre es puja, les forces minven. En canvi, però, la mirada és més lliure i la vista més ampla i serena”. Una veritat com un temple, que moltes persones es neguen a assumir! Amb un rerefons farcit de positivitat global. Quan es produeix l'òbit en edats massa primerenques –a causa d'accident o malaltia– cal intentar trobar elements que ens “afinin el llapis” de les nostres respostes i aportin un hàbit de llum. És potser aleshores que trobem un estol de respostes més assenyades que apaivaguen millor la curiositat infantil.

Dit això, paleso el meu sentit record als parents, amics i coneguts que ens han precedit. Aquest i no cap altre voldria que fos el sotrac que ens remou el cos i ens fa bategar el cor. Tanco l'article amb una cita del poeta de Roda de Ter: “Fràgil, el temps se m'esmenussa als dits. Transcorre absurd entre foteses i, desvalgut, el veig allunyar-se i perdre's l'ombra del jo tenaç i reptador, que ha conviscut amb mi sempre.”